FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT MICHAEL B. ELMER

fremsat den 14. september 1995 *

Indledning

1. I denne sag skal Domstolen tage stilling til, om de fællesskabsretlige bestemmelser om varer, som føres ind i Fællesskabets toldområde, skal fortolkes således, at de nationale toldmyndigheder kan give importører tilladelse til at angive varer til fri omsætning efter udløbet af de herfor fastsatte frister, og om de kan gøre meddelelsen af en sådan tilladelse betinget af, at der betales en særlig afgift.

2. Rådets forordning (EØF) nr. 4151/88 af 21. december 1988 om fastsættelse af bestemmelser, der skal finde anvendelse på varer, som føres ind i Fællesskabets toldområde [1] (herefter benævnt »forordningen«), foreskriver i artikel 15 følgende:

»1. Varer, der er omfattet af en summarisk angivelse, skal være angivet til fri omsætning eller til en anden toldprocedure eller være omfattet af en anmodning om at blive toldbehandlet efter en af de øvrige i artikel 14 nævnte forskrifter inden for en frist, der fastsættes af toldmyndighederne. Denne frist må ikke overstige

a) 45 dage fra indgivelsen af den summariske angivelse for så vidt angår varer, der forsendes ad søvejen

b) 20 dage fra indgivelsen af den summariske angivelse for så vidt angår varer, der forsendes ad anden vej end søvejen.

2. Toldmyndighederne kan forlænge de i stk. 1 nævnte frister, når omstændighederne berettiger hertil. Denne forlængelse må imidlertid ikke overstige det reelle behov under de pågældende omstændigheder.«

* Originalsprog: dansk.

1 — EFT L 367, s. 1.

Forordningens artikel 19, stk. 1, fastsætter:

»Toldmyndighederne træffer straks alle nødvendige foranstaltninger, herunder salg af varerne, for at afklare situationen vedrørende varer, for hvilke der ikke inden for de i artikel 15 fastsatte frister er blevet påbegyndt toldbehandling efter én af de i artikel 14 omhandlede toldforskrifter.«

3. Artikel 638, stk. 1, i det portugisiske toldreglement (herefter benævnt »toldreglementet«) fastsætter, at toldmyndighederne efter afsluttet toldbehandling sælger alle oplagrede varer, uanset om de er underkastet en toldprocedure eller frit kan omsættes, når de respektive oplagringsfrister overskrides.

Toldreglementets artikel 639 fastsætter endvidere følgende:

»1. Ejere af varer, for hvilke de gældende oplagringsfrister er overskredet, kan lade dem ekspedere, forudsat at de har indgivet ansøgning inden for fristen på 6 måneder regnet fra varernes henførelse under ordningen med offentlig auktion.

2. For varer, der ekspederes i henhold til denne artikel, skal der betales alle skyldige skatter og afgifter, forhøjet med 5% af deres værdi.«

4. Selskabet SIESSE — Soluções Integrais em Sistemas Software e Aplicações, Ld.ª (herefter benævnt »SIESSE«) med hovedsæde i Lissabon importerede i 1993 fra et ikke nærmere angivet tredjeland via Le Havre, Frankrig, som transithavn et parti edb-udstyr, der i containerterminalen Liscont, Portugal, efter summarisk toldangivelse blev midlertidigt oplagt med en frist for toldbehandlingen på 20 dage. Da SIESSE ikke inden denne frists udløb havde påbegyndt toldbehandling, ansøgte SIESSE toldmyndighederne om tilladelse til angivelse af varerne til fri omsætning mod betaling af den i toldreglementets artikel 639 foreskrevne afgift på 5% af varernes værdi for derved at undgå salg af varerne ved auktion. Denne ansøgning blev imødekommet, og SIESSE indbetalte det hertil svarende beløb.

De præjudicielle spørgsmål

5. Efterfølgende har SIESSE ved Tribunal Fiscal Aduaneiro de Lisboa anlagt sag mod de portugisiske toldmyndigheder med påstand om, at opkrævningen af afgiften på 5% er ulovlig.

6. Tribunal Fiscal Aduaneiro de Lisboa har ved kendelse af 20. januar 1994 udsat sagen og forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Kan toldmyndighederne, når de i artikel 15, litra a) og b), i Rådets forordning (EØF) nr. 4151/88 af 21. december 1988 fastsatte frister er udløbet, give ejerne af varerne tilladelse til at angive dem til fri omsætning?

2) Skal der i så fald kun opkræves den told og de øvrige afgifter, der skyldes for indførslen, forhøjet med eventuelle omkostninger i forbindelse med det midlertidige oplag?

3) Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, kan toldmyndighederne da i henhold til forordningens artikel 19, stk. 1, gøre en sådan tilladelse betinget af betaling af et bestemt andet beløb end det i det andet spørgsmål nævnte toldbeløb, andre skatter og omkostninger, hvilket beløb udgør en indtægt for medlemsstaten?«

Det første spørgsmål

7. Med det første præjudicielle spørgsmål anmoder den nationale ret om at få oplyst, om de nationale toldmyndigheder efter forordningen kan tillade angivelse til fri omsætning af varer, der har været omfattet af en summarisk angivelse, selv om de frister, der er fastsat herfor, er udløbet.

8. SIESSE har i sit indlæg gjort gældende, at de portugisiske myndigheder ikke har kompetence til generelt at forlænge de i forordningen fastsatte frister for fortoldning med seks måneder, sådan som det er foreskrevet i artikel 639 i toldreglementet.

Den portugisiske regering finder, at forordningen ikke er til hinder for, at en afklaring af situationen for varer, for hvilke der ikke inden for de fastsatte frister er blevet påbegyndt toldbehandling, varetages af ejeren af de pågældende varer efter meddelelse af tilladelse til angivelse af varerne til fri omsætning.

Efter Kommissionens opfattelse følger det direkte af forordningens artikel 15, stk. 2, at situationen vedrørende varer, for hvilke der ikke inden for de fastsatte frister er blevet påbegyndt toldbehandling, kan afklares ved

tilladelse til angivelse af varerne til fri omsætning, idet denne bestemmelse giver de nationale toldmyndigheder mulighed for forlængelse af de fastsatte frister. I øvrigt indeholder forordningen ikke bestemmelser, som pålægger toldmyndighederne at afvise en angivelse af varer til fri omsætning, selv om de fastsatte frister er overskredet. Det første præjudicielle spørgsmål må derfor efter Kommissionens opfattelse besvares bekræftende.

9. Jeg skal først fremhæve, at det følger direkte af forordningens artikel 15, stk. 2, at nationale toldmyndigheder kan forlænge de fastsatte frister, når omstændighederne berettiger hertil. Dette må efter min opfattelse også gælde, selv om de frister, der er fastsat inden for rammerne af forordningens artikel 15, stk. 1, litra a) og b), er udløbet, idet det væsentlige for toldordningens funktion er, at told og afgifter hurtigst muligt bliver betalt, og idet der ikke ses at være nogle reale hensyn, der skulle tale herimod.

10. Dette resultat finder endvidere støtte i forordningens artikel 19, stk. 1, om medlemsstaternes forpligtelser i tilfælde af, at importører overskrider de inden for rammerne af forordningens artikel 15, stk. 1, fastsatte frister. Denne bestemmelse fastsætter, at toldmyndighederne straks skal træffe de *nødvendige* foranstaltninger, herunder salg af varerne, for at afklare situationen vedrørende varer, der ikke er blevet toldbehandlet inden for de fastsatte frister. Der er således efter artikel 19, stk. 1, kun adgang til at gennemføre nødvendige foranstaltninger for at afklare situationen for varer, der ikke er blevet fortoldet inden for de fastsatte frister. Bestemmelsen angiver, at en sådan afklaring af situationen f.eks. kan ske ved salg af varerne. Bestemmelsen pålægger således ikke de nationale myndigheder at afklare situationen for de pågældende varer på en bestemt måde. Medlemsstaternes toldmyndigheder må derfor have adgang til at frigive varerne, når de skyldige beløb bliver betalt, og til at forlænge fristen med henblik på frivillig betaling. I så fald er det ikke nødvendigt at foretage tvangssalg eller andre tvangsmæssige skridt til at inddrive beløbene.

11. Også samfundsøkonomiske hensyn og hensynet til skyldneren taler for dette resultat. En afklaring af varernes situation ved tilladelse til angivelse til fri omsætning er i praksis mere effektiv og mindre bekostelig, eventuelt tabsforvoldende, end f.eks. salg ved tvangsauktion.

12. Første spørgsmål må herefter besvares med, at toldmyndighederne, uanset at de inden for rammerne af forordningens artikel

15, stk. 1, litra a) og b), fastsatte frister er udløbet, kan give ejerne af varerne tilladelse til at angive dem til fri omsætning.

Det andet spørgsmål

13. Med det andet præjudicielle spørgsmål ønsker den nationale ret at få oplyst, om der i tilfælde, hvor der gives tilladelse til at angive varer til fri omsætning, efter at de inden for rammerne af forordningens artikel 15, stk. 1, litra a) og b), fastsatte frister er udløbet, foruden told og øvrige afgifter, som skyldes for indførslen, og eventuelle omkostninger i forbindelse med det midlertidige oplag, kan opkræves andre beløb. Den nationale ret sigter hermed til den afgift på 5% af varernes værdi, som SIESSE er blevet afkrævet efter toldreglementets artikel 639.

14. Kommissionen har anført, at de nationale toldmyndigheder ud over told og øvrige afgifter, der skyldes for indførslen samt eventuelle omkostninger som følge af midlertidigt oplag kun kan opkræve sådanne beløb, som skal erstatte faktisk lidte tab, eller som udgør et gebyr for ydelser, der rent faktisk er ydet importøren. Efter Kommissionens opfattelse er den omtvistede afgift endvidere uforenelig med EF-traktatens artikel 9, stk. 1, om den fælles toldtarif over for tredjelande. En afgift, som kun pålægges importerede varer, og som ikke er betaling for en ydelse og ikke udgør en nødvendig foranstaltning for at afklare de pågældende varers situation, må efter Kommissionens opfattelse anses for en told på varer med oprindelse i tredjelande.

15. Den portugisiske regering har til støtte for lovligheden af den opkrævede afgift anført, at de »nødvendige foranstaltninger«, som medlemsstaterne efter forordningens artikel 19, stk. 1, skal træffe, ud over foranstaltninger, der har til formål at garantere betalingen af told og andre omkostninger, også kan omfatte sådanne foranstaltninger, som sikrer effektiviteten af de fastsatte frister for toldbehandling. De nationale toldmyndigheder kan således gennemføre foranstaltninger, der ved at sanktionere ulovlig adfærd indebærer en tilskyndelse for vareejerne til at handle inden for de fastsatte frister. En sådan foranstaltning kan som i den foreliggende sag bestå i opkrævning af en afgift for overskridelse af den fastsatte frist. Denne afgift kan efter regeringens opfattelse ikke antages at være i strid med traktatens artikel 9 ff. om den fælles toldtarif over for tredjelande, idet afgiften ikke påhviler enhver importør, men kun pålægges enkelte importører som følge af uregelmæssigheder i form af manglende overholdelse af de for toldbehandlingen fastsatte frister.

16. Efter min opfattelse må toldmyndighederne ud fra erstatningsretlige synspunkter være berettigede til ved fortoldning af varer efter udløbet af de herfor fastsatte frister ud over skyldig told og afgift at opkræve beløb, der dækker omkostningerne ved det midlertidige oplag, og beløb, f.eks. i form af morarente, som dækker det rentetab, som lides ved den forsinkede betaling. Toldmyndighederne må efter min opfattelse endvidere ud fra tilsvarende synspunkter være berettigede til at kræve betaling af et gebyr, der dækker toldvæsenets ekstra arbejde og ulejlighed med sagen som følge af, at importøren ikke har toldbehandlet varerne rettidigt.

17. Problemet i nærværende sag er imidlertid, om de nationale toldmyndigheder herudover kan opkræve beløb, der hverken konkret eller mere generelt skal dække toldvæsenets tab og ulejlighed med sagen, men derimod har karakter af en administrativ sanktion for overskridelse af de fastsatte frister i form af krav om betaling til statskassen af en procentvis andel af de pågældende varers værdi.

18. Domstolen har i en fast praksis [2] vedrørende sanktioner fastslået, at medlemsstaterne, når der ikke findes en særlig bestemmelse i en fællesskabsforordning, der fastsætter en sanktion for overtrædelser, eller når der i forordningen med hensyn hertil henvises til nationale administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser, i medfør af EF-traktatens artikel 5 skal træffe alle foranstaltninger, som er egnede til at sikre fællesskabsrettens gennemslagskraft. Sanktionsvalget tilkommer medlemsstaterne, men disse skal navnlig drage omsorg for, at overtrædelser af fællesskabsretten sanktioneres efter samme materielle og processuelle regler, som efter national ret gælder for overtrædelser af samme art og grovhed, og sanktionen skal under alle omstændigheder være effektiv, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have en afskrækkende virkning.

Domstolen har endvidere vedrørende den øvre grænse for medlemsstaternes valg af sanktioner for overtrædelser af fællesskabsretlige bestemmelser, senest i dom af 16. december 1992 [3] udtalt, at:

»Det bemærkes indledningsvis, at så længe der ikke er gennemført nogen fællesskabsretlig harmonisering hvad angår overtrædelser af toldlovgivningen, er medlemsstaterne beføjet til at træffe bestemmelse om de sank-

2 — Se f.eks. domme af 21.9.1989, sag 68/88, Kommissionen mod Grækenland, Sml. s. 2965, præmis 23 og 24, af 10.7.1990, sag C-326/88, Hansen, Sml. I, s. 2911, præmis 17, og af 2.10.1991, sag C-7/90, Vandevenne m.fl., Sml. I, s. 4371, præmis 11.

3 — Sag C-210/91, Kommissionen mod Grækenland, Sml. I, s. 6735.

tioner, som de finder rimelige ... Medlemsstaterne skal dog udøve deres beføjelser på dette område under iagttagelse af fællesskabsretten og dennes almindelige grundsætninger og dermed under iagttagelse af proportionalitetsprincippet.

Domstolen har således flere gange fastslået, at administrative forholdsregler eller sanktioner ikke må gå ud over, hvad der er strengt nødvendigt for at tilgodese de pågældende hensyn ...« (præmis 19 og 20).

I det omfang fællesskabsreglerne ikke fastsætter sanktioner, har medlemsstaterne således kompetence til at fastsætte sanktioner for overtrædelse af fællesskabsreglerne. Disse sanktioner skal være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, det vil sige, at sanktionen skal være nødvendig for at sikre overholdelsen af de fællesskabsretlige regler og ikke må gå videre, end det er nødvendigt. Overtrædelsen af den pågældende fællesskabsbestemmelse skal endvidere sanktioneres efter samme regler som dem, der efter national ret gælder for overtrædelser af samme art og grovhed.

19. Der må således indledningsvis tages stilling til, om forordningen, særlig artikel 19, stk. 1, regulerer medlemsstaternes adgang til at pålægge importører sanktioner for undladelse af at foretage toldbehandling inden for de fastsatte frister. Efter min opfattelse må dette spørgsmål besvares benægtende. Forordningen forpligter på den ene side ikke medlemsstaterne til at sanktionere sådanne overtrædelser. På den anden side finder jeg, at bestemmelserne i forordningen heller ikke kan være til hinder for, at medlemsstaterne fastsætter sådanne sanktioner, som jo i givet fald har til formål at tilskynde importører til at gennemføre de nødvendige foranstaltninger for at toldbehandle varerne, inden fristerne udløber. Navnlig tager forordningens artikel 19, stk. 1, ikke stilling til spørgsmålet om adgangen til at pålægge importører sanktioner i anledning af sådanne undladelser af at foretage de nødvendige handlinger *inden* fristernes udløb. Det, som artikel 19, stk. 1, derimod tager stilling til, er, i hvilket omfang toldmyndighederne skal foretage foranstaltninger *efter* fristernes udløb med henblik på at sikre betalingen af skyldige beløb. At toldmyndighederne pålægges pligt til at inddrive skyldige beløb, f.eks. gennem salg af varerne, udelukker ikke, at medlemsstaterne herudover pålægger importørerne strafferetlige eller administrative sanktioner i anledning af, at de ikke har foretaget, hvad de burde for at gennemføre toldbehandlingen i tide, således at toldmyndighederne ikke blev bragt i en situation, hvor de måtte gennemføre tvangsinddrivelse med deraf følgende risiko for tab.

20. Efter Domstolens praksis må en sanktion ikke gå videre, end hvad der er nødvendigt

for at sikre overholdelsen af fristerne. En afgift, der er proportional med de indførte varers værdi, vil ved varer, der ikke er af ringe værdi, give importørerne en kraftig tilskyndelse til at sørge for at få toldbehandlingen gennemført inden for fristerne. Ved varer af ringe værdi bliver sanktionen for overskridelsen af fristerne omvendt med en sådan beregningsform efter omstændighederne relativt ringe, således at sanktionen ved sådanne varer ikke har samme præventive virkning som ved mere værdifulde varer. Er der derimod tale om særdeles værdifulde varer, kan en afgift på en procentdel af varernes værdi på den anden side tænkes at komme til at stå i misforhold til overtrædelsens beskaffenhed, som efter omstændighederne kan være af mere formel karakter, og til størrelsen af den således for sent erlagte afgift. Det tilkommer den nationale ret at vurdere, om en sådan afgift beregnet som en procentdel af varernes værdi i det konkrete tilfælde er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet. Det skal i den forbindelse bemærkes, at den portugisiske regering under retsmødet har erklæret, at der i Portugal ud over opkrævningen af afgiften på 5% af varernes værdi ikke opkræves morarente eller ekspeditionsgebyr. En del af afgiften på de 5% af varernes værdi dækker således omkostningerne ved den forsinkede betaling af told mv., hvilket den nationale ret må medtage i sin vurdering af, om sanktionen er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

21. Det er ligeledes den nationale ret, der må vurdere, om sanktionen svarer til de sanktioner, der efter national ret gælder for overtrædelser af samme art og grovhed.

22. Med hensyn til Kommissionens anbringende om, at afgiften er i strid med traktatens artikel 9 ff. om den fælles toldtarif, skal jeg bemærke, at Domstolen i relation til samhandel mellem medlemsstaterne efter fast praksis har fastslået, at »enhver — selv ubetydelig — økonomisk byrde, som pålægges ensidigt og belaster indenlandsk fremstillede eller udenlandske varer ved grænseoverskridelsen, uanset benævnelse eller opkrævningsmåde, [udgør] en afgift med tilsvarende virkning som indførsels- og udførselstold« [4].

23. For så vidt angår etableringen af den fælles toldtarif over for tredjelande har Domstolen udtalt, at traktaten ikke indeholder udtrykkelige bestemmelser, der er analoge med dem, som i handelen mellem medlemsstaterne forbyder afgifter med tilsvarende virkning som told [5]. Etableringen af den fælles toldtarif indebærer imidlertid, at medlemsstaterne ikke ensidigt må indføre nye

4 — Se senest dom af 7.7.1994, sag C-130/93, Lamaire, Sml. I, s. 3215, præmis 13.

5 — Jf. dom af 1.7.1969, forenede sager 2/69 og 3/69, Diamantarbeiders, Sml. 1969, s. 49, org. ref.: Rec. s. 211.

afgifter på import direkte fra tredjeland eller hæve niveauet for de allerede på den dato bestående afgifter på import direkte fra tredjeland [6].

24. Importører, der indfører varer med oprindelse i tredjelande til Portugal, pålægges alene den omhandlede afgift som en administrativ sanktion i specielle situationer, hvor de ikke har overholdt toldreglerne, og denne afgift opkræves kun i tilfælde, hvor importøren selv ønsker at gøre brug af den mulighed for fortoldning efter fristernes udløb, der er fastsat i toldreglementet. Der er således langt fra tale om, at enhver importør, der indfører varer fra tredjelande til Portugal, pålægges at betale afgiften. Afgiften opkræves endvidere først efter udløbet af en relativt lang frist, således at importøren har reel mulighed for at fortolde sine varer inden fristens udløb. Den omtvistede afgift kan således efter min opfattelse ikke anses for at være en told eller afgift, som Portugal ensidigt generelt pålægger varer, der importeres fra tredjelande, og som derved påvirker Fællesskabets fælles toldtarif. Det er således uden betydning for min stillingtagen til denne sag, om man anvender Domstolens vide definition af afgift med tilsvarende virkning som told i relation til samhandelen mellem medlemsstaterne analogt på afgifter, som en medlemsstat pålægger varer med oprindelse i et tredjeland.

25. Det andet spørgsmål må herefter besvares med, at der ud over told og øvrige afgifter, der skyldes for indførslen af et parti varer, samt eventuelle omkostninger ved oplagring dels kan opkræves beløb til dækning af renter og omkostninger og til dækning af ekstra arbejde og ulejlighed, der er forbundet med at meddele tilladelse til angivelse til fri omsætning, efter at de herfor fastsatte frister er udløbet, dels kan pålægges importøren at betale et beløb som sanktion i anledning af den manglende overholdelse af de fastsatte frister. Denne sanktion skal være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet samt skal svare til de sanktioner, der efter national ret gælder for overtrædelser af samme art og grovhed. Det tilkommer den nationale ret at vurdere, om disse betingelser i det konkrete tilfælde må anses for at være opfyldt.

Det tredje spørgsmål

26. Endelig ønsker den nationale ret at få oplyst, om de nationale toldmyndigheder kan gøre meddelelsen af en tilladelse til angivelse til fri omsætning efter udløbet af de inden for rammerne af forordningens artikel 15, stk. 1, litra a) og b), fastsatte frister betinget af betaling til statskassen af et bestemt

6 — Jf. dom af 13.12.1973, forenede sager 37/73 og 38/73, Diamantarbeiders, Sml. s. 1609.

andet beløb end told, afgifter og eventuelle omkostninger.

Jeg forstår dette spørgsmål således, at den nationale ret i realiteten ønsker at få at vide, om toldmyndighederne kan betinge meddelelsen af tilladelse til angivelse til fri omsætning efter udløbet af fristerne af betalingen af den i toldreglementets artikel 639 foreskrevne afgift på 5% af varernes værdi og de øvrige under det andet spørgsmål nævnte beløb. Jeg vil derfor alene tage stilling til, om dette er muligt, og ikke til, om toldmyndighederne i øvrigt kan betinge tilladelsen af, at der betales andre beløb, som en importør måtte skylde nogen.

27. Opkrævningen af de beløb, der efter besvarelsen af det andet spørgsmål lovligt kan opkræves af toldmyndighederne, har nær sammenhæng med meddelelsen af tilladelse til angivelse til fri omsætning efter de fastsatte fristers udløb. For at være sikker på at få inddrevet disse beløb er det efter min opfattelse naturligt, at de nationale toldmyndigheder betinger meddelelsen af en sådan tilladelse af betaling af de nævnte beløb. Der er tale om omkostninger i vid forstand, som varerne må hæfte for, således at toldmyndighederne kan skaffe sig fyldestgørelse i godset forud for andre berettigede, hvis der ikke sker betaling. En sådan sikkerhedsret kan kun bevares ved, at toldmyndighederne opretholder effektiv rådighedsberøvelse af godset, indtil betaling af de på godset hvilende omkostninger har fundet sted. De må derfor kunne betinge meddelelsen af tilladelse til at angive godset til fri omsætning af, at disse beløb bliver betalt.

28. Det tredje spørgsmål må herefter besvares med, at toldmyndighederne kan betinge meddelelsen af tilladelse til angivelse til fri omsætning, efter at de inden for rammerne af forordningens artikel 15, stk. 1, litra a) og b), fastsatte frister er udløbet, af betaling af de under besvarelsen af det andet spørgsmål nævnte beløb.

Forslag til afgørelse

29. Jeg skal på denne baggrund foreslå Domstolen at besvare de stillede spørgsmål således:

1) Toldmyndighederne kan, uanset at de inden for rammerne af artikel 15, stk. 1, litra a) og b), i Rådets forordning (EØF) nr. 4151/88 af 21. december 1988 om fastsættelse af bestemmelser, der skal finde anvendelse på varer, som føres ind i Fællesskabets toldområde, fastsatte frister er udløbet, give ejerne af varerne tilladelse til at angive dem til fri omsætning.

2) Der kan ud over told og øvrige afgifter, der skyldes for indførslen af et parti varer, samt eventuelle omkostninger ved oplagring dels opkræves beløb til dækning af renter og omkostninger og til dækning af ekstra arbejde og ulejlighed, der er forbundet med at meddele tilladelse til angivelse til fri omsætning, efter at de herfor fastsatte frister er udløbet, dels pålægges importøren at betale et beløb, der er en sanktion i anledning af den manglende overholdelse af de fastsatte frister. Denne sanktion skal være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og skal svare til de sanktioner, der efter national ret gælder for overtrædelser af samme art og grovhed. Det tilkommer den nationale ret at vurdere, om disse betingelser i det konkrete tilfælde må anses for at være opfyldt.

3) Toldmyndighederne kan betinge meddelelsen af tilladelse til angivelse til fri omsætning, efter at de inden for rammerne af artikel 15, stk. 1, litra a) og b), i Rådets forordning (EØF) nr. 4151/88 af 21. december 1988 om fastsættelse af bestemelser, der skal finde anvendelse på varer, som føres ind i Fællesskabets toldområde, fastsatte frister er udløbet, af betaling af de under besvarelsen af det andet spørgsmål nævnte beløb.